

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO

**PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I
NADZORU OPERACYJNEGO**

PNO-965

Wydanie 1

ze zmianą 4 z dnia 31.03.2016

Departament Operacyjno Lotniczy
Urząd Lotnictwa Cywilnego
ul. Flisa 2
02-247 Warszawa
tel. +48 22 5207273

UWAGA: Dokument kontrolowany w wersji elektronicznej.

STRONA
CELOWO
POZOSTAWIONA
PUSTA

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

SPIS TREŚCI

DZIAŁ 0 – CZĘŚĆ ADMINISTRACYJNA

Spis treści	PNO-0-01-00
Wykaz wprowadzonych zmian	PNO-0-02-00
Wykaz obowiązujących rozdziałów	PNO-0-03-00
Określenia, definicje i skróty	PNO-0-04-00
Wprowadzenie, budowa i zawartość podręcznika	PNO-0-05-00
Tabela zgodności podręcznika PNO z wymaganiami UE	PNO-0-06-00
Administrowanie podręcznikiem	PNO-0-07-00
Powiązanie podręcznika z dokumentami zewnętrznymi ULC	PNO-0-08-00

DZIAŁ 1 SYSTEM ZARZĄDZANIA

DZIAŁ 2 PROCES CERTYFIKACJI

DZIAŁ 3 SZCZEGÓLNE PRZYPADKI CERTYFIKACJI

DZIAŁ 4 CERTYFIKATY, ZGŁOSZENIA I ZEZWOLENIA

DZIAŁ 5 CIĄGŁY NADZÓR OPERACYJNY

DZIAŁ 6 CERTYFIKACJA I NADZÓR NAD AGENTAMI OBSŁUGI NAZIEMNEJ

DZIAŁ 7 DRUKI

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODREČZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

SZCZEGÓŁOWY SPIS TREŚCI

DZIAŁ 1 – SYSTEM ZARZĄDZANIA

Rozdział 1	System zarządzania	1-01-00
Rozdział 1.1	Struktura departamentu, obowiązki i odpowiedzialność	1-01-01
Rozdział 1.2	Uprawnienie, niezależność i brak konfliktu interesów inspektora	1-01-02
Rozdział 1.3	Kwalifikacje i dobór inspektora do wykonywania zadań w nadzorze lotniczym	1-01-03
Rozdział 1.4	Plan pracochłonności	1-01-04
Rozdział 1.5	Przydzielanie zadań kwalifikowanym jednostkom	1-01-05
Rozdział 1.6	Vademecum inspektora	1-01-06
Rozdział 2	Postępowanie administracyjne	1-02-00
Rozdział 2.1	Ogólne zasady postępowania administracyjnego	1-02-01
Rozdział 2.2	Ogólne zasady prowadzenia audytu i inspekcji operacyjnej	1-02-02
Rozdział 2.3	Postępowanie z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy	1-02-03
Rozdział 2.4	Zasady postępowania po stwierdzeniu naruszeń przepisów	1-02-04
Rozdział 2.5	Zasady postępowania po stwierdzeniu nieprawidłowości	1-02-05
Rozdział 2.6	Dokumentowanie przebiegu oraz wyników oceny, audytów i inspekcji operacyjnych	1-02-06
Rozdział 3	Procedury współpracy	1-03-00
Rozdział 3.1	Certyfikacja systemu zarządzania ciągłą zdolnością do lotu	1-03-01
Rozdział 3.2	Współpraca pomiędzy nadzorami lotniczymi i EASA	1-03-02
Rozdział 4	Elastyczność podejścia, reagowanie na problemy bezpieczeństwa	1-04-00
Rozdział 4.1	Postępowanie z Alternatywnymi sposobami spełnienia (ARO.GEN.120) Rejestr AltAMC (ARO.GEN.220a7)	1-04-01
Rozdział 4.2	Wydawanie odstępstw od wymagań zgodnie z art. 14 ust 6	1-04-02
Rozdział 4.3	Wydawanie zwolnień od wymagań zgodnie z art. 14 ust 4	1-04-03
Rozdział 4.4	Podejmowania działań w zawiązku z wystąpieniem problemu bezpieczeństwa w organizacji zgodnie z art. 14 ust. 1	1-04-04
Rozdział 5	System prowadzenia dokumentacji	1-05-00
Rozdział 5.1	Teczka organizacji	1-05-01
Rozdział 5.2	Rejestr środków zastosowanych zgodnie z art. 14 rozporządzenia 216/2008	1-05-02
Rozdział 5.3	Rejestry wydanych certyfikatów, zezwoleń, zgłoszeń	1-05-03

DZIAŁ 2 – PROCES CERTYFIKACJI

Rozdział 1	Zasady ogólne	2-01-00
Rozdział 2	Procedury pierwszej certyfikacji AOC	2-02-00
Rozdział 3	Faza informacyjna - opcjonalna	2-03-00
Rozdział 4	Faza złożenia wniosku	2-04-00
Rozdział 5	Faza oceny	2-05-00
Rozdział 5.1	Ocena dokumentacji zarządzania organizacją	2-05-01
Rozdział 5.2	Ocena Instrukcji Operacyjnej	2-05-02
Rozdział 5.3	Zatwierdzanie procedury operacji niezarobkowych z wykorzystaniem SP wymienionych w AOC	2-05-03
Rozdział 5.4	Ocena wniosków o zatwierdzenie kandydatur osób nominowanych na stanowiska funkcyjne	2-05-04
Rozdział 5.5	Uzyskiwanie zezwolenia użytkownika urządzenia treningowego FSTD Rejestr zatwierdzonych urządzeń FSTD	2-05-05
Rozdział 5.6	Zatwierdzanie Listy Minimalnego Wyposażenia MEL	2-05-06
Rozdział 5.7	Zatwierdzanie indywidualnych programów określania czasu lotu	2-05-07

Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr:4	SPIS TREŚCI	PNO-0-01-00 Strona 2/4
--------------------------------------	-------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

Rozdział 6	Faza kontroli - audytu	2-06-00
Rozdział 6.1	Lot pokazowy	2-06-01
Rozdział 6.2	Audyt podwykonawców	2-06-02
Rozdział 7	Faza wydania decyzji	2-07-00
Rozdział 8	Procedura zmiany do certyfikatu	2-08-00
Rozdział 9	Przyjmowanie zgłoszeń SPO i wydawanie zezwoleń na SPO HR	2-09-00

DZIAŁ 3 – SZCZEGÓLNE PRZYPADKI CERTYFIKACJI

Rozdział 1	Operacje w warunkach ograniczonej widzialności (LVO)	3-01-00
Rozdział 2	Operacje o zwiększonym zasięgu (ETOPS/nonETOPS)	3-02-00
Rozdział 3	Operacje w przestrzeniach MNPS	3-03-00
Rozdział 4	Operacje w przestrzeniach RVSM	3-04-00
Rozdział 5	Przewóz lotniczy materiałów niebezpiecznych	3-05-00
Rozdział 6	Operacje PBN	3-06-00
Rozdział 7	Operacje śmigłowcowe w nieprzyjaznym środowisku poza obszarem gęsto zaludnionym	3-07-00
Rozdział 8	Operacje śmigłowców wykonujących loty do lub z miejsca wykonywania operacji związanych z zabezpieczeniem interesu publicznego	3-08-00
Rozdział 9	Operacje do lotniska izolowanego	3-09-00
Rozdział 10	Operacje leasingu statków powietrznych	3-10-00
Rozdział 11	Operacje ze zwiększonymi kątami przechylenia	3-11-00
Rozdział 12	Operacje podejścia ze stromą ścieżką schodzenia	3-12-00
Rozdział 13	Operacje krótkiego lądowania	3-13-00
Rozdział 14	Operacje śmigłowcowych służb ratownictwa medycznego (HEMS)	3-14-00
Rozdział 15	Operacje śmigłowcowe z użyciem systemu noktowizyjnego	3-15-00
Rozdział 16	Operacje śmigłowcowe z ładunkiem na zaczepie zewnętrznym (HHO)	3-16-00
Rozdział 17	Zatwierdzanie organizacji szkolącej personel pokładowy i wydającej świadectwa dopuszczenia do pracy	3-17-00
Rozdział 17.1	Zawieszanie i cofanie Świadectw dopuszczenia do pracy	3-17-01
Rozdział 18	Umowa w sprawie dzielenia oznaczeń linii	3-18-00
Rozdział 19	System elektronicznego zarządzania dokumentacją (EFB)	3-19-00

DZIAŁ 4 – CERTYFIKATY, ZGŁOSZENIA I ZEZWOLENIA

Rozdział 1	Certyfikat AOC	4-01-00
Rozdział 2	Zmiany Certyfikatu AOC	4-02-00
Rozdział 3	Zawartość i porządek Certyfikatu AOC	4-03-00
Rozdział 3.1	Redakcja Certyfikatu AOC	4-03-01
Rozdział 4	Wykaz zatwierdzeń szczególnych	4-04-00
Rozdział 5	Zmiany wykazu zatwierdzeń szczególnych	4-05-00
Rozdział 6	Zawartość i porządek Wykazu zatwierdzeń szczególnych	4-06-00

DZIAŁ 5 – CIĄGŁY NADZÓR OPERACYJNY

Rozdział 1	Ogólne zasady prowadzenia ciągłego nadzoru operacyjnego	5-01-00
Rozdział 2	Program Ciągłego Nadzoru Operacyjnego (CNO)	5-02-00
Rozdział 2.1	Planowanie audytów i inspekcji operacyjnych	5-02-01
Rozdział 2.2	Procedura prowadzenia ciągłego nadzoru operacyjnego (PR-CNO-01) !	5-02-02
Rozdział 2.3	Nadzór nad realizacją CNO (PR-CNO-02)	5-02-03
Rozdział 2.4	Nadzór nad aktualnością dokumentacji operacyjnej	5-02-04
Rozdział 2.5	Profil ryzyka operatora	5-02-05
Rozdział 2.6	Nadzór nad wprowadzaniem zmian nie wymagających uprzedniego zatwierdzenia	5-02-06
Rozdział 3	Inspekcja operacyjna w locie na trasie (ENR)	5-03-00
Rozdział 4	Inspekcja operacyjna kabiny pasażerskiej (CAB)	5-04-00
Rozdział 5	Inspekcja operacyjna sesji symulatorowej (FSTD)	5-05-00

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

Rozdział 6	Inspekcja operacyjna zaplecza placówki terenowej (STA)	5-06-00
Rozdział 7	Inspekcja operacyjna na płycie lotniska (RAMP/SANA)	5-07-00
Rozdział 8	Postępowanie po otrzymaniu zawiadomienia o zdarzeniu lotniczym	5-08-00
Rozdział 9	Postępowanie z Dyrektywami Zdatości	5-09-00
Rozdział 10	Procedura nadzoru operacyjnego nad lotnictwem ogólnym	5-10-00
Rozdział 11	Inspekcja szkoleń załóg lotniczych i utrzymywania kwalifikacji	5-11-00

DZIAŁ 6 – CERTYFIKACJA I NADZÓR NAD AGENTAMI OBSŁUGI NAZIEMNEJ

Rozdział 1	Certyfikacja i nadzór nad agentami obsługi naziemnej	6-01-00
Rozdział 1.1	Zasady ogólne certyfikacji	6-01-01
Rozdział 1.2	Procedury certyfikacji	6-01-02
Rozdział 1.3	Faza kontroli-audytu	6-01-03
Rozdział 1.4	Faza wydania decyzji	6-01-04
Rozdział 1.5	Program ciągłego nadzoru (CNO-AHAC)	6-01-05
Rozdział 2	Ogólne zasady prowadzenia nadzoru nad agentami obsługi naziemnej	6-02-00
Rozdział 2.1	Planowanie audytów	6-02-01
Rozdział 2.2	Procedury prowadzenia nadzoru	6-02-02
Rozdział 2.3	Procedura zmiany do certyfikatu AHAC	6-02-03

DZIAŁ 7 - DRUKI

Zestaw GEN	Zestaw druków ogólnych, rejestrów, kart kontrolnych, itp	7-00-00
Zestaw Wniosków	Zestaw druków wykorzystywanych w fazie wnioskowania	

CELOWO

POZOSTAWIONO

PUSTE

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRECZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

WYKAZ WPROWADZONYCH ZMIAN

ZMIANY ZWYKŁE				ZMIANY TYMCZASOWE			
Nr	Data wejścia w życie	Data wprowadzenia	Wprowadzona przez	Nr	Data wejścia w życie	Data wprowadzenia	Wprowadzona przez
1				1.			
2				2.			
3				3.			
4				4.			
5				5.			
6				6.			
7				7.			
8				8.			
9				9.			
10				10.			
11				11.			
12				12.			
13				13.			
14				14.			
15				15.			
16				16.			
17				17.			
18				18.			
19				19.			
20				20.			
				21.			
				22.			
				23.			
				24.			
				25.			
				26.			
				27.			
				28.			
				29.			
				30.			
				31.			
				32.			
				33.			
				34.			
				35.			
				36.			
				37.			
				38.			

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

STRONA
CELOWO
POZOSTAWIONA
PUSTA

Wydanie z: 28.02.2014 zmiana Nr: 0	WYKAZ WPROWADZONYCH ZMIAN	PNO-0-02-00 Strona 2/2
---------------------------------------	---------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODREČNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	--	--

WYKAZ OBOWIAZUJĄCYCH ROZDZIAŁÓW PODREČNIKA PNO-965

Nr rozdziału	Data wydania	Numer zmiany	Nr rozdziału	Data wydania	Numer zmiany
PNO-0-01-00	31.03.2016	4	PNO-2-01-00	31.03.2016	4
PNO-0-02-00	28.02.2014	0	PNO-2-02-00	30.06.2015	2
PNO-0-03-00	31.03.2016	4	PNO-2-03-00	30.06.2015	2
PNO-0-04-00	30.09.2015	3	PNO-2-04-00	30.06.2015	2
PNO-0-05-00	31.03.2016	4	PNO-2-05-00	31.03.2016	4
PNO-0-06-00	31.03.2016	4	PNO-2-05-01	30.06.2015	2
PNO-0-07-00	30.09.2015	3	PNO-2-05-02	31.03.2016	4
PNO-0-08-00	30.06.2015	2	PNO-2-05-03	28.02.2014	0
PNO-1-01-00	28.02.2014	0	PNO-2-05-04	31.03.2016	4
PNO-1-01-01	30.06.2015	2	PNO-2-05-05	31.12.2014	1
PNO-1-01-02	31.03.2016	4	PNO-2-05-06	30.09.2015	3
PNO-1-01-03	30.09.2015	3	PNO-2-05-07	30.09.2015	3
PNO-1-01-04	31.03.2016	4	PNO-2-06-00	28.02.2014	0
PNO-1-01-05	28.02.2014	0	PNO-2-06-01	28.02.2014	0
PNO-1-01-06	28.02.2014	0	PNO-2-06-02	28.02.2014	0
PNO-1-02-00	28.02.2014	0	PNO-2-07-00	30.06.2015	2
PNO-1-02-01	31.03.2016	4	PNO-2-08-00	30.09.2015	3
PNO-1-02-02	31.03.2016	4	PNO-2-09-00	30.09.2015	3
PNO-1-02-03	28.02.2014	0			
PNO-1-02-04	30.09.2015	3	PNO-3-01-00	31.12.2014	1
PNO-1-02-05	31.03.2016	4	PNO-3-02-00	28.02.2014	0
PNO-1-02-06	31.03.2016	4	PNO-3-03-00	30.06.2015	2
PNO-1-03-00	28.02.2014	0	PNO-3-04-00	31.12.2014	1
PNO-1-03-01	31.12.2014	1	PNO-3-05-00	31.12.2014	1
PNO-1-03-02	28.02.2014	0	PNO-3-06-00	31.12.2014	1
PNO-1-04-00	28.02.2014	0	PNO-3-07-00	tbd	
PNO-1-04-01	28.02.2014	0	PNO-3-08-00	tbd	
PNO-1-04-02	30.06.2015	2	PNO-3-09-00	tbd	
PNO-1-04-03	30.06.2015	2	PNO-3-10-00	30.06.2015	2
PNO-1-04-04	28.02.2014	0	PNO-3-11-00	tbd	
PNO-1-05-00	28.02.2014	0	PNO-3-12-00	tbd	
PNO-1-05-01	31.03.2016	4	PNO-3-13-00	tbd	
PNO-1-05-02	28.02.2014	0	PNO-3-14-00	31.12.2014	1
PNO-1-05-03	28.02.2014	0	PNO-3-15-00	31.12.2014	1
			PNO-3-16-00	31.12.2014	1
			PNO-3-17-00	28.02.2014	0
			PNO-3-17-01	28.02.2014	0
			PNO-3-18-00	31.12.2014	1
			PNO-3-19-00	31.12.2014	1

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

Nr rozdziału	Data wydania	Numer zmiany
PNO-4-01-00	28.02.2014	0
PNO-4-02-00	28.02.2014	0
PNO-4-03-00	28.02.2014	0
PNO-4-03-01	28.02.2014	0
PNO-4-04-00	28.02.2014	0
PNO-4-05-00	31.12.2014	1
PNO-4-06-00	28.02.2014	0
PNO-5-01-00	28.02.2014	0
PNO-5-02-00	31.03.2016	4
PNO-5-02-01	31.03.2016	4
PNO-5-02-02	31.03.2016	4
PNO-5-02-03	31.03.2016	4
PNO-5-02-04	28.02.2014	0
PNO-5-02-05	31.03.2016	4
PNO-5-02-06	30.06.2015	2
PNO-5-03-00	31.03.2016	4
PNO-5-04-00	31.03.2016	4
PNO-5-05-00	28.02.2014	0
PNO-5-06-00	28.02.2014	0
PNO-5-07-00	28.02.2014	0
PNO-5-08-00	30.09.2015	3
PNO-5-09-00	28.02.2014	0
PNO-5-10-00	30.09.2015	3
PNO-5-11-00	31.03.2016	4
PNO-6-01-01	31.03.2016	4
PNO-6-01-02	30.09.2015	3
PNO-6-01-03	31.03.2016	4
PNO-6-01-04	31.03.2016	4
PNO-6-01-05	31.03.2016	4
PNO-6-02-00	30.09.2015	3
PNO-6-02-01	31.03.2016	4
PNO-6-02-02	30.09.2015	3
PNO-6-02-03	31.03.2016	4

PNO-7-00-00	31.03.2016	4

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

ROZDZIAŁ 4 – OKREŚLENIA, DEFINICJE I SKRÓTY

1. Użyte w niniejszym „Podręczniku certyfikacji i nadzoru operacyjnego - 965” (PNO-965) pojęcia, zwroty i skróty, które odnoszą się do przepisów polskich są znaczeniowo zgodne z definicjami podanymi w cytowanym przepisie.

2. Kiedy w przepisie polskim brak jest stosownej definicji dla terminu zwrotu lub skrótu użytego w Podręczniku (PNO-965) zastosowanie mają definicje zawarte w BR lub w Załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 lub jeżeli nie ma tam stosownej definicji to definicje ICAO zawarte w Doc. 9569 „DEFINITIONS”; Wydanie z 1991 r. z późniejszymi zmianami.

3. Tam, gdzie Podręcznik (PNO-965) odwołuje się do Specyfikacji Certyfikacyjnych (CS) zastosowanie mają definicje podane w CS-DEFINITIONS oraz definicje użyte w cytowanym przepisie.

4. Poniżej podane są **OKREŚLENIA (5.1)**, **DEFINICJE (5.2)** i **SKRÓTY (5.3)** właściwe dla prawidłowego odczytania i zrozumienia lub dodatkowego zdefiniowania, użytego w Podręczniku (PNO-965):

5.1 OKREŚLENIA

MOŻE – oznacza zgodę na postępowanie określone w danym zapisie, ale też dopuszczalność postępowania innego niż określone w tym zapisie.

MUSI – oznacza nakaz wykonania i niedopuszczalność postępowania innego niż określone w danym zapisie.

NALEŻY – oznacza konieczność postępowania zgodnego z warunkami określonymi w danym zapisie. Terminu używa się przy formułowaniu zasad stanowiących nakaz.

NIE MOŻE – oznacza brak zgody lub zakaz.

NIE POWINIEN – oznacza, że postępowanie określone w danym zapisie jest wysoce niepożądane, jednakże ostateczny wybór odpowiedniego sposobu postępowania pozostawia się adresatowi tego zapisu.

NIE WOLNO – oznacza zakaz postępowania w sposób inny niż określony w danym zapisie.

NIE WYMAGA – oznacza dopuszczalność postępowania innego niż określone w danym zapisie.

NIEZWŁOCZNIE – oznacza nakaz realizacji zadania określonego w danym zapisie, tak szybko jak to jest możliwe w danej sytuacji – bez zbędnej zwłoki.

POWINIEN – oznacza, że postępowanie określone w danym zapisie jest wysoce pożądane, jednakże ostateczny wybór sposobu postępowania pozostawia się adresatowi danego zapisu. Terminu używa się przy formułowaniu kwestii stanowiących zalecenie.

5.2 DEFINICJE

APLIKACJA lub **WNIOSEK** – oznacza formalne wystąpienie podmiotu (wnioskodawcy) do organu certyfikującego (Prezes ULC) w sprawach dotyczących wydania uprawnienia..

CERTYFIKACJA – oznacza wszelkie formy uznania, że organizacja lub osoba spełnia mające zastosowanie wymagania, jak również oznacza wydawanie odpowiednich certyfikatów potwierdzających to (Art. 3(e) BR).

CERTYFIKAT – oznacza każde zatwierdzenie, licencję lub inny dokument wydany przez organ certyfikujący w procesie certyfikacji (Art. 3(g) BR)..

PODMIOT, **APLIKANT** lub **WNIOSKUJĄCY** – oznacza osobę fizyczną lub prawną ubiegającą się o uzyskanie jakiegoś przywileju (zatwierdzenia).

OPERATOR – oznacza każdą osobę prawną lub fizyczną eksploatującą lub oferującą eksploatację co najmniej jednego statku powietrznego (Art. 3(h) BR).

AUDYT – oznacza systematyczny, niezależny i udokumentowany proces uzyskiwania dowodów z audytu oraz jego obiektywnej oceny w celu określenia stopnia spełnienia kryteriów audytu.

INSPEKCJA – oznacza doraźne badanie czy aktualnie obserwowana czynność lub zadanie jest wykonywane fachowo i zgodnie z ustalonymi dla niego normami, procedurami i zasadami dobrej praktyki lotniczej.

KIEROWANIE OPERACJAMI (OPERATIONAL CONTROL) – oznacza sprawowanie władzy nad rozpoczęciem, kontynuacją, zmianą lub zakończeniem lotu w interesie bezpieczeństwa statku powietrznego regularności i efektywności lotu.

Wydanie z: 30.09.2015 Zmiana Nr: 3	OKREŚLENIA, DEFINICJE I SKRÓTY	PNO-0-04-00 Strona 1/4
---------------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI OPERATORA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Administrowanie Podręcznikiem
---------------------------------	---	--

KONCESJA – oznacza uprawnienie przyznane przedsiębiorstwu przez właściwy organ wydający koncesję i umożliwiający mu wykonywanie zarobkowych przewozów lotniczych na warunkach określonych w koncesji Rozporządzenie PEiR nr 1008/2008).

LOT – oznacza start z określonego miejsca w kierunku określonego miejsca przeznaczenia.

LOT LOKALNY – oznacza lot nie obejmujący przewozu pasażerów, poczty lub ładunków pomiędzy różnymi portami lotniczymi lub innymi zatwierdzonymi miejscami do lądowania.

MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE (*DANGEROUS GOODS – DG*) – oznacza artykuły lub substancje, które mogą stanowić znaczne zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa lub mienia, gdy przewożone są transportem lotniczym, określone w Instrukcjach Technicznych ICAO pt. "Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air" (ICAO Doc. 9284-AN/905)."

OPERACJE PRZEWOZU LOTNICZEGO (*COMMERCIAL AIR TRANSPORT OPERATIONS*) – oznacza lot lub serie lotów, w których przewozi się pasażerów, towary, bagaż lub pocztę za wynagrodzeniem w tym na podstawie umowy o czasowym oddaniu statku powietrznego do użytkowania. (Ustawa Prawo lotnicze, art. 2, pkt. 13)

OPERACYJNY PLAN LOTU – oznacza opracowany przez użytkownika plan bezpiecznego wykonania lotu, oparty o rozważenie osiągnięć samolotu, innych ograniczeń użytkowych i spodziewanych warunków na zamierzonej trasie lotu i na branych pod uwagę lotniskach.

PAŃSTWO REJESTRACJI – oznacza Państwo, do którego rejestru państwowego statek powietrzny jest wpisany.

PAŃSTWO OPERATORA – oznacza Państwo, w którym znajduje się główne miejsce prowadzenia działalności Operatora lub, jeśli nie ma takiego miejsca, stała siedziba Operatora.

PILOT – DOWÓDCA (*PILOT-IN-COMMAND – PIC*) – oznacza pilota odpowiedzialnego za użytkowanie i bezpieczeństwo statku powietrznego w czasie lotu.

PROWADZĄCY INSPEKTOR OPERACYJNY POI (*PRINCIPAL OPERATIONS INSPECTOR*) – oznacza inspektora wyznaczonego przez Prezesa ULC do sprawowania bieżącego nadzoru nad

określonym Operatorem – osoba o której mowa w AMC2 ARO.GEN.305(b) pkt a.

CERTYFIKAT PRZEWÓŹNIKA LOTNICZEGO (*AIR OPERATOR CERTIFICATE – AOC*) – oznacza dokument wydany wnioskodawcy przez uprawnioną do tego Władzę (Prezesa ULC), potwierdzający, że przewoźnik ten spełnia wymagania do wydania certyfikatu..

PROGRAM CIĄGŁEGO NADZORU OPERACYJNEGO (CNO) - program realizowany przez Prezesa Urzędu mający na celu sprawdzenie, że posiadacz certyfikatu, zezwolenia lub zgłoszenia działalności utrzymuje określone w tym dokumencie warunki.

ZGŁOSZENIE SPO – oznacza zgłoszenie przesłane do Prezesa Urzędu przez podmiot zamierzający wykonywać komercyjne operacje specjalistyczne zgodnie z rozporządzeniem 965/2012.

ZEZWOLENIE SPO HR – oznacza zezwolenie wydane przez Prezesa Urzędu zgodnie z rozporządzeniem 965/2012 upoważniające do wykonywania komercyjnych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka.

5.3 SKRÓTY

ULC - oznacza Urząd Lotnictwa Cywilnego;

ULC (L) – oznacza Prezesa Urzędu;

ULC (LO) – oznacza Wiceprezesa ULC ds. Standardów Lotniczych;

ULC (LT) – oznacza Wiceprezesa ULC ds. Transportu Lotniczego;

ULC (LOL) – oznacza Departament Operacyjno-Lotniczy;

ULC (LOL-1) – oznacza Inspektorat Operacyjny Transportu Lotniczego;

ULC (LOL-2) – Inspektorat Operacji specjalistycznych, Lotów lokalnych i Lotnictwa Ogólnego;

ULC (LOL-3) – Wydział Implementacji Standardów Operacyjnych;

ULC (LOL-4) – Inspektorat kontroli naziemnej SAFA i SANA;

ULC (LOL-5) – Wydział Zarządzania Procesami Certyfikacji i Nadzoru Operacyjnego

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODREČNIK CERTYFIKACJI OPERATORA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Administrowanie Podręcznikiem
---------------------------------	--	--

ULC (LOL-6)	- radca prawny	LVO	- operacje przy ograniczonej widzialności
ULC (LOL-7)	- Inspektorat materiałów niebezpiecznych oraz agentów obsługi naziemnej	MEL MMEL	- wykaz minimalnego wyposażenia
ULC (LTT) – Departament Techniki Lotniczej		MOE	- główny wykaz minimalnego wyposażenia
965/2012	- rozporządzenie komisji UE nr 965/2012	MS	–charakterystyka zatwierdzonej organizacji obsługi technicznej PART-145
ACM	- Kierownik Odpowiedzialny	NCC	- system zarządzania
Alt Moc	- alternatywne sposoby spełnienia wymagań		- operacje niezarobkowe skomplikowanymi technicznie statkami powietrznymi, załącznik VI do 965/2012/UE
AMC	- akceptowalne sposoby spełnienia wymagań	NCO	- operacje niezarobkowe innymi niż skomplikowane statki powietrzne, załącznik VII do 965/2012/UE
AOC	- certyfikat przewoźnika lotniczego	NP	- osoba nominowana
ARO	- wymagania dla nadzoru, załącznik II do 965/2012/UE	NPCT	- osoba nominowana do szkolenia załóg
ATPL	- Licencja pilota liniowego	NPGO	- osoba nominowana operacji naziemnych
BR	- rozporządzenie podstawowe (216/2008)	NVIS	- operacje z wykorzystaniem systemu noktowizyjnego
CAT	- zarobkowy przewóz lotniczy, załącznik IV do 965/2012/UE	OM	- Instrukcja Operacyjna (<i>Om-Operations Manual</i>) – oznacza podręcznik zawierający procedury, instrukcje i wskazówki do stosowania przez personel operacyjny podczas wykonywania ich obowiązków.
CAM	- Kierownik zarządzania ciągłą zdadnością do lotu	OM/A	- instrukcja operacyjna część A- wymagania ogólne
CAME	–charakterystyka organizacji zarządzania ciągłą zdadnością do lotu;	OM/B	- Instrukcja operacyjna część B – wymagania związane ze statkiem powietrznym
CAMO	– oznacza Organizację zarządzania ciągłą zdadnością do lotu	OM/C	- Instrukcja operacyjna część C – trasy, obszary i lotniska, instrukcje lądowisk i inne informacje
CC	- personel pokładowy	OM/D	- Instrukcja operacyjna część D – szkolenie
CM	- kierownik zapewnienie zgodności	OMM	–Podręcznik zarządzania organizacją (<i>Organisation Management Manual</i>)
CMM	- podręcznik monitorowania zgodności	ORO	- wymagania dla organizacji, załącznik III do rozporządzenia Komisji (UE) 965/2012
CMS	- system monitorowania zgodności	PDT	- pokładowy dziennik techniczny
CS	- specyfikacje certyfikacyjne	POK	- Punkt Obsługi Klienta Urzędu Lotnictwa Cywilnego
DG	- materiały niebezpieczne	PBN	- (Performance Based Navigation) – oznacza nawigację opartą na osiągnięciach (zgodnie z ICAO Doc. 9613)
DOC	- dokument		- operacje ze zredukowaną separacją pionową
EASA	– oznacza Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotniczego (European Aviation Safety Agency);		- grupa ds. Bezpieczeństwa
EFB	- system elektronicznego zarządzania informacją		- specjalista analizy ryzyka (LOL-5)
ETOPS	- operacje o wydłużonym zasięgu samolotami dwusilnikowymi		- ekspert ds. bezpieczeństwa
ERP	- plan działań awaryjnych		- ochrona
FC	- załoga lotnicza		– System elektronicznego obiegu
FDM	- monitorowania danych z lotu		
FDR	- rejestrator parametrów lotu		
FSTD	- szkoleniowe urządzenie symulacji lotu		
FTE	- równoważnik pełnego etatu		
FTL	- ograniczenia czasu lotu i służby		
GM	- materiały doradcze		
HEMS	- śmigłowcowa służba ratownictwa medycznego		
HHO	- operacje śmigłowcowe z ładunkiem na zaczepie zewnętrznym		
IR	- przepisy wykonawcze do BR		

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI OPERATORA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Administrowanie Podręcznikiem
---------------------------------	---	--

SKPC	– Specjalista Koordynator Procesu certyfikacji
SM	- kierownik ds. bezpieczeństwa
SMM	- podręcznik zarządzania bezpieczeństwem
SMS	- system zarządzania bezpieczeństwem
SOP	- standardowe procedury operacyjne
SoO	- państwo operatora
SoR	- Państwo rejestru
SPA	- zatwierdzenia szczególne, załącznik V do 965/2012/UE
SPI	- wskaźnik jakości bezpieczeństwa
SPO	- komercyjne operacje specjalistyczne, załącznik VIII do 965/2012/UE
SPO HR	- komercyjne operacje specjalistyczne wysokiego ryzyka
SRB	- grupa ds. przeglądu bezpieczeństwa
TC	- państwo trzecie
TM	- podręcznik szkolenia
WZS	- wykaz zatwierdzeń szczególnych

CELOWO

POZOSTAWIONO

PUSTE

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

ROZDZIAŁ 5 – WPROWADZENIE, BUDOWA I ZAWARTOŚĆ PODRĘCZNIKA

1. WPROWADZENIE

1.1 W związku z opublikowaniem i wejściem w życie w dniu 28.10.2012 rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. (z późniejszymi zmianami) ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 oraz zastosowanym przez Polskę tzw. opt-out w zakresie stosowania załączników do tego rozporządzenia do dnia 28.10.2014 zaszła konieczność aktualizacji dotychczasowego Podręcznika PNO w zakresie zapewnienia zgodności z zawartymi tam wymaganiami.

1.2 Podręcznik certyfikacji i nadzoru operacyjnego (PNO-965) został opracowany w celu realizacji wymagań zawartych w przepisach UE - ARO.GEN.200(a), ARO.GEN.300(b)(1). W celu odróżnienia go od dotychczas obowiązującego podręcznika PNO stosuje się dodatkowe oznaczenie „-965” oznaczające jego zgodność z wymaganiami rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 (z późniejszymi zmianami).

1.3. Do czasu obowiązywania okresów przejściowych będą obowiązywały dwa podręczniki PNO:

- niniejszy PNO-965 w zakresie certyfikacji i nadzoru operacyjnego nad operatorami spełniającymi wymagania rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 – czyli aktualnie:

- zarobkowy przewóz lotniczy (CAT) z wykorzystaniem samolotów i śmigłowców;
- zarobkowy przewóz lotniczy z wykorzystaniem szybowców i balonów;
- niezarobkowe użytkowanie innych niż skomplikowane statki powietrzne z napędem silnikowym (w tym niezarobkowe operacje specjalistyczne);
- zarobkowe operacje specjalistyczne (SPO);
- zarobkowe operacje specjalistyczne wysokiego ryzyka (SPO HR);
- oraz dodatkowo certyfikacja agentów obsługi naziemnej wykonywana zgodnie z wymaganiami prawa krajowego.

- dotychczasowy PNO - do pozostałej działalności lotniczej (przewóz lotniczy A-A z wykorzystaniem samolotów i śmigłowców, usługi lotnicze AWC).

Procedury zawarte w PNO-965 będą sukcesywnie rozszerzane wraz z wejściem w życie kolejnych przepisów UE, np. Part-NCC, Part-CAT dla lotów lokalnych, itd.

UWAGA 1:

Od dnia **28.10.2014** r. wszystkie czynności administracyjne realizowane przez Prezesa Urzędu na wniosek podmiotu chcącego wykazać zgodność z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 965/2012 są realizowane zgodnie z nowymi procedurami PNO-965.

UWAGA 2:

Podmioty posiadające certyfikaty wydane zgodnie z:

- dla AOC samolotów –EU-OPS
- dla AOC śmigłowców - JAR-OPS 3 zm. 5
- dla AWC – PL-6

są nadzorowane w ramach CNO zgodnie z zapisami procedur zawartymi w podręczniku PNO-965.

Szczegółowe procedury techniczne poprzedniego PNO są dalej obowiązujące dla:

- AOC samolotów w klasie osiągowej B - loty A-A (do 21.04.2017r);
- AOC śmigłowce nieskomplikowane – loty A-A (do 21.04.2017r);
- AOC śmigłowce posiadające certyfikat typu (TC) wydany przez Prezesa Urzędu;
- AWC

W zakresie ogólnych procedur administracyjnych obowiązują procedury zawarte w niniejszym PNO-965.

1.4 Podręcznik certyfikacji i nadzoru operacyjnego PNO-965 został opracowany **w celu spełnienia wymagań ARO.GEN.300(b)(1):**

- przekazania inspektorom wskazówek oraz ujednolicenia (standaryzacji) zasad postępowania inspektorów Urzędu Lotnictwa Cywilnego i przedstawicieli Organizacji w czasie prowadzenia procesów certyfikacji i nadzoru operacyjnego (CNO);
- dostarczenia możliwie szczegółowych instrukcji, jak ustanowić i utrzymywać bezpieczeństwo oraz efektywność operacji lotniczych w sposób zgodny z wymaganiami Unii Europejskiej - rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 216/2008 (tzw. rozporządzenie bazowe BR) oraz rozporządzeniami wykonawczymi do niego.

1.5 Niniejszy podręcznik PNO-965 określa jednakowe dla wszystkich zasady oraz procedury organizacyjne i administracyjne niezbędne dla prowadzenia inspekcji, certyfikacji i ciągłego nadzoru nad Organizacjami (w zakresie ustalonym

Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr: 4	WPROWADZENIE, BUDOWA I ZAWARTOŚĆ PODRĘCZNIKA	PNO-0-05-00 Strona 1/4
---------------------------------------	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

odpowiednimi przepisami UE) oraz w zgodności z przepisami krajowymi.

1.6 Podręcznik PNO-965 nie ustanawia ani nie wprowadza nowych wymagań, gdyż te są zawarte w ustawach i przepisach wykonawczych, ale podaje wyłącznie zasady, metody i procedury spełnienia postanowień tych źródeł prawa, a także z uwzględnieniem materiałów AMC i GM opublikowanych przez Dyrektora Wykonawczego EASA lub metod alternatywnych AltMOC przyjętymi zgodnie z zasadami zawartymi w Part-ARO.

2 ZASTOSOWANIE PODRĘCZNIKA

2.1 Podręcznik PNO-965 określa zasady i procedury postępowania mające zastosowanie do:

a) Prowadzenia procesów certyfikacji podmiotów zamierzających podjąć się i/lub aktualnie wykonujących operacje zarobkowych przewozów lotniczych z wykorzystaniem:

- samolotów,
- śmigłowców,
- szybowców
- balonów

zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 965/2012;

b) prowadzenia przez Prezesa Urzędu czynności administracyjnych związanych z wydaniem zatwierdzeń szczególnych dla operatorów wykonujących niezarobkowe operacje lotnicze z wykorzystaniem innych niż skomplikowane statki powietrzne z napędem silnikowym;

c) prowadzenia przez Prezesa Urzędu nadzoru operacyjnego nad użytkowaniem cywilnych statków powietrznych i operacjami wykonywanymi przez Operatorów lotniczych oraz polskie osoby prawne i fizyczne posiadające lub użytkujące statki powietrzne;

d) przyjmowania zgłoszeń wykonywania zarobkowych operacji specjalistycznych (SPO);

e) wydawania zezwoleń na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka (SPO HR);

f) certyfikacji bieżącego nadzoru nad agentami obsługi naziemnej AHAC w zakresie obsługi materiałów niebezpiecznych oraz zaopatrywania przewoźników w materiały napędowe.

2.2 Przez pojęcie „proces certyfikacji Organizacji” rozumie się wszystkie działania podejmowane przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) w stosunku do podmiotów w

związku z wydaniem, zmianą i/lub ograniczeniem ważności Certyfikatu (AOC) oraz Specyfikacji Operacyjnych.

2.3 Przez pojęcie „nadzór operacyjny” rozumie się wszystkie działania podejmowane przez Urząd (ULC) w stosunku do Operatora i w związku z obowiązkiem zapewnienia bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym - ARO.GEN.300 i 305. (dotyczy również nadzoru realizowanego zgodnie z prawem krajowym)

2.5 Podręcznik PNO-965 składa się z siedmiu Działów uporządkowanych w logicznej kolejności procesów certyfikacji i ciągłego nadzoru operacyjnego Organizacji. Ogólny przegląd zawartości poszczególnych Działów Podręcznika PNO zaprezentowano dalej w ust. 3.

3 SYSTEM PRZEPISÓW I WYMAGAŃ

3.1 Zbiór obowiązujących w RP przepisów lotniczych tworzy strukturę hierarchiczną. Jej wierzchołek stanowi podstawowy akt normatywny, jakim jest Ustawa z 3 lipca 2002r. Prawo lotnicze. Poniżej usytuowane są przepisy wykonawcze do ustawy jak np. rozporządzenia i zarządzenia ministerialne wdrażające do polskiego systemu prawnego ogólne wymagania i standardy lotnicze wynikające z ratyfikowanej przez Sejm Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym (nazywanej potocznie Konwencją ICAO) i innych ratyfikowanych przez Sejm umów międzynarodowych. Przepisy te wynikają ze standardów lotniczych i zalecanych praktyk (*Standard and Recommended Practices – SARPs*) podanych w Załącznikach (Aneksach) do tej Konwencji.

3.2 Należy mieć świadomość faktu, że od chwili wstąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej tj. od dnia 1 maja 2004r., prawo Unii Europejskiej jest także naszym prawem krajowym i zgodnie z art. 91 ust 3 Konstytucji RP „prawo to jest stosowane bezpośrednio, mając pierwszeństwo w przypadku kolizji z ustawami”. Skutkiem tego jest przejęcie niektórych procesów przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotnictwa Cywilnego (EASA) oraz poddanie działalności Prezesa Urzędu nadzorowi Komisji Europejskiej i EASA.

3.3 Kolejny poziom tej struktury tworzą decyzje, zarządzenia, wytyczne i instrukcje Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego wydane w trybie art. 22 ust. 3 ustawy Prawo lotnicze, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Urzędu (ULC).

Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr: 4	WPROWADZENIE, BUDOWA I ZAWARTOŚĆ PODRĘCZNIKA	PNO-0-05-00 Strona 2/4
---------------------------------------	--	---------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

3.4 Szczegółowy wykaz przepisów odnoszących się do certyfikacji i bieżącego nadzoru zawarty jest w rozdziale PNO 1-01-06 Vademecum inspektora.

4 ZAWARTOŚĆ PODRĘCZNIKA

4.1 W Podręczniku PNO-965 w każdym z siedmiu Działów, pogrupowano wyodrębnione tematyczne zadania i procesy certyfikacji oraz wzory druków używanych do dokumentowania tych zdarzeń.

DZIAŁ 0 – CZĘŚĆ ADMINISTRACYJNA jest fragmentem Podręcznika PNO-965, który zawiera informacje o charakterze formalno-porządkowym, wykaz wprowadzonych zmian, wykaz rozdziałów obowiązujących, spis treści, zasady wprowadzania zmian, a także powiązanie z dokumentami zewnętrznymi (decyzje i zarządzania Prezesa ULC oraz Dyrektora Generalnego ULC).

DZIAŁ 1 - SYSTEM ZARZĄDZANIA – opisuje system zarządzania o którym mowa w ARO.GEN.200, zasady postępowania administracyjnego, postępowanie po stwierdzeniu nieprawidłowości zasady współpracy zarówno wewnętrznej (z innymi departamentami) jak i zewnętrznej (z KE, EASA i nadzorami innych Państw Członkowskich), zasady nadzoru nad zgodnością procedur i przepisów oraz system prowadzenia dokumentacji.

DZIAŁ 2 - PROCES CERTYFIKACJI – opisuje zasady i standardy proceduralne związane z przebiegiem podstawowego procesu badania i udowodnienia zdolności Aplikanta do bezpiecznego i efektywnego prowadzenia wnioskowanych operacji lotniczych. Opisane w tym Dziale procedury mają także zastosowanie do prowadzenia procesów związanych ze zmianą Certyfikatu (AOC) i/lub Specyfikacji Operacyjnych. Dodatkowo dział ten zawiera procedury postępowania ze zgłoszeniami zarobkowych operacji specjalistycznych oraz wydawaniem zezwolenia na wykonywanie zarobkowych operacji specjalistycznych wysokiego ryzyka.

DZIAŁ 3 – SZCZEGÓLNE PRZYPADKI CERTYFIKACJI – opisuje zasady i standardy proceduralne związane z przebiegiem procesu badania i udowodnienia zdolności Aplikanta do bezpiecznego prowadzenia szczególnych rodzajów operacji jak np. operacje podejść precyzyjnych w CAT II/III ICAO, lotniczego przewozu materiałów niebezpiecznych (DG), nawigacji opartej na osiągniach (PBN), zmniejszonej separacji pionowej (RVSM), nawigacji w przestrzeniach gdzie obowiązują specyfikacje minimalnych osiągnięć nawigacyjnych (MNPS) itp. Opisane w tym Dziale zasady mają zastosowanie

nie tylko do tych Operatorów AOC, ale również do pozostałych Operatorów, którzy ubiegają się o wydanie takiego zatwierdzenia szczególnego.

DZIAŁ 4 – CERTYFIKATY, ZGŁOSZENIA I ZEZWOLENIA – opisuje zasady przygotowania druków dokumentów typu: Certyfikat, zezwolenia, wykaz zatwierdzeń szczególnych oraz ich zmian.

DZIAŁ 5 – CIĄGŁY NADZÓR OPERACYJNY - opisuje zasady i standardy proceduralne związane z prowadzeniem przez Prezesa Urzędu (ULC) ciągłego nadzoru operacyjnego (CNO) nad utrzymaniem przez Operatora kwalifikacji do bezpiecznego i zgodnego z przepisami prawa prowadzenia operacji lotniczych.

DZIAŁ 6 – CERTYFIKACJA I NADZÓR NAD AGENTAMI OBSŁUGI NAZIEMNEJ – opisuje zasady i standardy proceduralne związane z przebiegiem podstawowego procesu badania i udowodnienia zdolności Aplikanta do bezpiecznego i efektywnego prowadzenia wnioskowanych operacji obsługi naziemnej (AHAC) oraz prowadzenia procesu nadzoru operacyjnego.

DZIAŁ 7 - DRUKI – zawiera listę druków mających zastosowanie w procesie certyfikacji, wydawania zezwolenia, zatwierdzenia i prowadzenia nadzoru operacyjnego. Druki wniosków dostępne są na stronie internetowej ULC. Druki list kontrolnych dostępne są w zasobach intranetowych ULC.

5. FORMALNA BUDOWA PODRĘCZNIKA PNO-965

5.1 Podręcznik PNO-965 składa się z siedmiu Działów numerowanych kolejnymi liczbami arabskimi od 1 do 7 oraz Działu oznaczonego liczbą 0 opisującego ogólne zasady administrowania Podręcznikiem.

5.2 Każdy z Działów podzielony jest na rozdziały numerowane kolejnymi liczbami porządkowymi (1, 2, 3 itd.).

5.3 W Podręczniku PNO-965 zastosowano jednolity system identyfikacji stron. Każda strona (wyjątki podano dalej) posiada nagłówek jednoznacznie identyfikujący jej przynależność do określonego Działu. Każda strona dokumentu (wyjątki podano poniżej) posiada stopkę jednoznacznie identyfikującą poziom jej aktualności i kod pozwalający łatwo zidentyfikować, do którego Działu i/lub rozdziału dana strona należy oraz ile stron zawiera ten rozdział. Kod oznaczenia strony (np. PNO-1-02-03) czyta się jak następuje:

PNO – identyfikator Podręcznika;

Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr: 4	WPROWADZENIE, BUDOWA I ZAWARTOŚĆ PODRĘCZNIKA	PNO-0-05-00 Strona 3/4
---------------------------------------	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

PNO-1 – oznacza, że strona pochodzi z Działu 1;
PNO-1-02 – oznacza, że strona pochodzi z Działu 1, Rozdziału 2;
PNO-1-02-03 – oznacza, że strona pochodzi z Działu 1, Rozdziału 2; Sekcji, 3 co w tytule rozdziału oznacza się jako „Rozdział 2.3”).

Pod kodem identyfikacyjnym podany jest numer kolejnej strony/liczba stron w rozdziale oznaczonym danym kodem.

5.4 Typowej stopki nie posiadają niektóre strony załączników (np. strony będące wzorami formularzy). W celu zapewnienia identyfikacji tych stron, ekwiwalentne identyfikatory są podawane w dostępnym, optymalnie nie kolizyjnym rejonie, najczęściej w lewym dolnym rogu stopki z zastosowaniem dodatkowego identyfikatora druku (np. ULC-STA-01), który czyta się jak następuje:

ULC – oznacza, że druk należy do zbioru druków ULC;
ULC-STA – oznacza kod druku (może nie występować, kiedy druk nie ma przydzielonego kodu);
ULC-STA-01 – oznacza numer druku;
Każdy druk posiada w stopce: nr wydania, zmiany oraz datę jego wydania, np.

Wyd.0, zm.1, 11082011:

5.5 Poziom aktualności strony określają pola jej stopki - „Wydanie” i „Zmiana”. Parametr „Wydanie” - oznacza datę wydania strony/zmiany. Parametr „Zmiana” - oznacza numer ostatniej zmiany wprowadzonej na danej stronie (zero oznacza brak zmian na danej stronie).

5.6 Wszystkie rysunki, schematy i tabele zawarte w Podręczniku PNO są numerowane jako tzw. oddzielne obiekty graficzne przy zastosowaniu ogólnego kodu identyfikacji.

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr: 4	WPROWADZENIE, BUDOWA I ZAWARTOŚĆ PODRĘCZNIKA	PNO-0-05-00 Strona 4/4
---------------------------------------	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODREČNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	--	--

ROZDZIAŁ 6 – TABELA ZGODNOŚCI PODREČNIKA PNO-965 Z WYMAGANIAMI UE

1 ZGODNOŚĆ

krajowego oraz UE. W celu wykazania zgodności z przepisami UE przygotowano poniższą tabelą zgodności.

1.1 Zawartość podręcznika PNO-965 powinna zapewnić realizacji wszystkich czynności administracyjnych wymaganych przepisami prawa

L p	Podstawa prawna	Opis wymagań	Rozdział PNO Ustawa Rozporządzenie Inne dokumenty wewnętrzne
1.	BR 216/2008, Art. 14(4)	Procedura udzielania odstępstw od istotnych wymagań BR 216/2008	1-04-03 Decyzja L nr 19 z 28/05/2014
2.	BR 216/2008, Art. 14.6	Procedura udzielania zezwoleń na zastosowanie warunków równoważnych w celu spełnienia wymagań R 216/2008	1-04-02 Decyzja L nr 19 z 28/05/2014
3.	R. 965, art. 3(1)	Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ, który posiada obowiązki i uprawnienia w zakresie objętym BR	Ustawa Prawo Lotnicze, art.20 i 21
4.	R 965, art. 3(2)	Wyznaczenie innego podmiot lub więcej niż jednego podmiotu do wykonywania niektórych czynności nadzoru lub kontroli w tym certyfikacji	Ustawa prawo Lotnicze, art. 22
5.	R 965, art. 3(3) ARO.200(a)(2)	Właściwy organ powinien dysponować niezbędnymi środkami dla sprawowania nadzoru:	1-01-04
6.	R 965, art.3(4)	Zapewnienie braku konfliktu interesu	1-01-02 Kodeks etyki ULC Zarządzenie nr 70 PRM, art.18 Kodeks Postępowania administracyjnego, art. 24
7.	R 965, art.3(5), 3(6)	Systemowe zapewnienie stosownych upoważnień dla personelu nadzoru lotniczego	Ustawa prawo lotnicze, art. 27 Upoważnienia inspektora
8.	R 965, art. 4	Inspekcje na płycie (SAFA/SACA)	Podręcznik inspektora SAFA/SANA
9.	ARO.GEN.115	System zapewnienia aktualności i dostępności: przepisów, podręczników, materiałów doradczych	0-07-00 0-08-00 1-01-06
10.	ARO.GEN.120(c)	Procedura oceny alternatywnych sposobów spełnienia wymagań zawartych w R 216	1-04-01
11.	ARO.GEN.120(d)	Procedura informowania EASA i innych Państw Członkowskich o zastosowaniu alternatywnych sposobów spełnienia, i przekazywania kopii dokumentów dot. AltAMC	1-04-01
12.	ARO.GEN.120(e)	Procedura publikowania alternatywnych sposobów spełnienia stosowanych przez ULC	Procedury LBB
13.	ARO.GEN.125(a) ARO.GEN.210(c)	Procedura informowania EASA o poważnych problemach ULC z implementacją Rozporządzenia bazowego i Przepisów wykonawczych	Procedury LBB
14.	ARO.GEN.125(b)	Procedura przekazywania EASA informacji mających wpływ na bezpieczeństwo	Procedury LBB Decyzja L nr 3 z 30/01/2014

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

		pozyskanych w drodze raportowania zdarzeń lotniczych	
15.	ARO.GEN.135(a)	System zbierania, analizy i rozpowszechniania informacji związanych z bezpieczeństwem niezależny od obowiązkowego raportowania zdarzeń zgodnego z dyrektywą 2003/42/EC	Ustawa Prawo lotnicze, art. 135 ZIZL-01
16.	ARO.GEN.135(c-d); BR Art. 14.1	System reagowania na problemy bezpieczeństwa po otrzymaniu informacji o zagrożeniu Informowanie EASA o podjętych działaniach	1-04-04 Decyzja L nr 19 z 28/05/2014 2-01-00 pkt. 13
17.	ARO.GEN.200(a)(1)	Procedury opisujące organizację, środki i metody osiągnięcia zgodności z BR i IR	Dział 1
18.	ARO.GEN.200(a)(2)	Procedura określania niezbędnych zasobów do sprawowania funkcji Kompetentnego Nadzoru	1-01-04 Plan pracochłonności
		Procedura określania i utrzymania kompetencji personelu „inspektorskiego”-szkolenia	1-01-03 Polityka szkoleniowa ULC
19.	ARO.GEN.200(a)(4)	System monitorowania zgodności systemu zarządzania z wymaganiami przepisów:	Procedury SKW Księga jakości ULC Procedury SAR
		• System audytu wewnętrznego	
		• System zarządzania ryzykiem bezpieczeństwa	
20.	ARO.GEN.200(a)(5)	Osoby odpowiedzialne za działanie funkcji monitorowania zgodności z wymaganiami	Regulamin ULC Regulamin wewnętrzny Departamentu LOL (działanie SAR)
21.	ARO.GEN.200(b)	Wskazanie osoby odpowiedzialnej za zarządzanie realizacją działań w danym obszarze	Regulamin ULC: OPS – Dyrektor LOL RAMP- Dyrektor LOL Audyt wewnętrzny – SKW Zarządzanie bezpieczeństwem – Dyrektor LBB
22.	ARO.GEN.200(c)	Procedura współpracy i wymiany informacji z innymi Nadzorami	Procedury LBB
23.	ARO.GEN.200(d)	Przekazywanie dokumentacji systemu zarządzania do EASA w celach standaryzacji	Procedury LBB
24.	ARO.GEN.205	Przydzielanie zadań kwalifikowanym jednostkom	Nd
25.	ARO.GEN.210(a)	System utrzymania aktualności systemu zarządzania	Procedury DG
26.	ARO.GEN.210(b)	Aktualizacja systemu zarządzania w związku ze zmianami BR	Procedury DG
27.	ARO.GEN.220	System prowadzenia dokumentacji	
		a(1)	0-08-00 Dział 1, 1-01-00
		a(2)	Dział Szkoleń, 1-01-03 Teczka inspektora
		a(3)	Nd
		a(4)	1-05-01 1-02-06
		a(4a)	Tbd
		a(5)	Tbd

Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr: 4	TABELA ZGODNOŚCI PNO-965 Z WYMAGANIAMI UE	PNO-0-06-00 Strona 2/6
---------------------------------------	---	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego		PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
		a(6)	2-05-05
		a(7)	tbd
		a(8)	Tbd (LOL-2)
		a(9)	1-04-01
		a(10)	1-02-05
		a(11)	1-02-05 5-08-00
		a(12)	1-04-04 5-09-00
		a(13)	1-04-02, 1-04-03, 1-04-04
		(b)	1-05-03
		(c)	Instrukcja kancelaryjna, archiwizacyjna
28.	ARO.GEN.300 ARO.GEN.305	Nadzór Program bieżącego nadzoru	Dział 5
29.	ARO.GEN.310(a) ARO.OPS.100 ORO.AOC.100 ORO.GEN.115	Procedura pierwszej certyfikacji	Dział 2
30.	ARO.GEN.310(b)	Procedura wypełniania certyfikatów	Dział 4
31.	ARO.GEN.310(c) ORO.GEN.130	Zatwierdzanie procedury zmian nie wymagających uprzedniego zatwierdzenia	2-05-01
32.	ARO.GEN.330(a)- (c)	Ocena zmiany wymagającej uprzedniego zatwierdzenia	2-08-00
33.	ARO.GEN.330(d)	Postępowanie po stwierdzeniu samowolnego wprowadzenia zmiany wymagającej zatwierdzenia	5-02-06
34.	ARO.GEN.330(e)	Postępowanie po otrzymaniu zmiany nie wymagającej uprzedniego zatwierdzenia	5-02-06
35.	ARO.GEN.345	Postępowanie po otrzymaniu zgłoszenia od organizacji	5-10-00
36.	ARO.GEN.350(a)	System analizy niezgodności pod kątem bezpieczeństwa	1-02-05
37.	ARO.GEN.350(d)(1)	Procedura podejmowania automatycznych działań ograniczających zakres zatwierdzenia po stwierdzeniu niezgodności poziomu 1	1-02-05
38.	ARO.GEN.350(d)(2)	Procedura podejmowania działań po stwierdzeniu niezgodności poziomu 2	1-02-05
39.	ARO.GEN.350(d)(3)	Procedura reklasyfikacji niezgodności poziomu 2 po zaniechaniu uzgodnionych działań korekcyjnych	1-02-05
40.	ARO.GEN.350(e)	Procedura współpracy z Nadzorem innego Państwa po stwierdzeniu nieprawidłowości przez organizację przez nią certyfikowaną	tbd
41.	ARO.GEN.355	Podejmowanie działań względem osób posiadających licencje lotnicze	10/LPL
42.	ARO.GEN.360	Podejmowanie działań względem operatorów	1-02-05 5-10-00
43.	ARO.OPS.100 ORO.AOC.100 ORO.GEN.115	Ogólna procedura certyfikacji AOC	Dział 2
44.	ARO.OPS.105 ORO.AOC.115	Umowa w sprawie dzielenia oznaczeń linii z operatorem z kraju trzeciego	3-08-00
45.	ARO.OPS.110	Zatwierdzanie umów leasing	3-10-00
46.	ARO.OPS.200 Part-SPA	Procedura wydawania zatwierdzenia szczególnego	Dział 3
47.	ARO.OPS.205	Zatwierdzanie wykazu wyposażenia	2-05-06
Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr: 4		TABELA ZGODNOŚCI PNO-965 Z WYMAGANIAMI UE	PNO-0-06-00 Strona 3/6

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

	ORO.MLR.105	minimalnego	
48.	ARO.OPS.215 CAT.POL.H.420	Zatwierdzanie operacji śmigłowcowych w nieprzyjnym środowisku poza obszarem gęsto zaludnionym	3-07-00
49.	ARO.OPS.220 CAT.POL.H.225	Zatwierdzanie operacji śmigłowców wykonujących lotu do lub z miejsc wykonywania operacji w celu zabezpieczenia interesu publicznego	3-08-00
50.	ARO.OPS.225 CAT.OP.MPA.106	Zatwierdzenie operacji do lotniska izolowanego	3-09-00
51.	ARO.OPS.235	Zatwierdzanie indywidualnych programów określania czasu lotu	2-05-07
52.	ARO.RAMP	Inspekcje na płycie	Podręcznik inspektora SAFA/SANA
53.	ORO.GEN.150	Procedura oceny „Planu działań naprawczych” po stwierdzeniu niezgodności.	1-02-05
54.	ORO.GEN.200	Procedura ocena systemu zarządzania organizacją:	
		- ocena dokumentacji zarządzania	2-05-01 LK-...-CERT
		- audyt	LK-...-CERT
55.	ORO.GEN.210(a)	Akceptacja Kierownika Odpowiedzialnego	PNO 2-05-04 LK-ACM
56.	ORO.GEN.210(b) ORO.AOC.135(a)	Akceptacja osób nominowanych	PNO 2-05-04 LK-NP
57.	ORO.GEN.210(c) ORO.AOC.135(b)	Plan pracochłonności, kwalifikacje i właściwa ilość personelu operacyjnego	CAT w zakresie personelu
58.	ORO.AOC.120	Zatwierdzenie do prowadzenia szkoleń personelu pokładowego oraz wydawania świadectw dopuszczenia do pracy	3-17-00 3-17-01 LK-CC-AT-01 LK-CC-Audyt-01 LK-CC-TRA-01
59.	ORO.AOC.125	Ocena procedury przewoźnika wykonywania operacji niezarobkowych przy użyciu SP wymienionych w AOC	2-05-03
60.	ORO.AOC.130	Ocena systemu monitorowania parametrów lotu samolotów	LK-FDM-...
61.	ORO.MLR.100	Zatwierdzanie Instrukcji Operacyjnej	2-05-02
62.	ORO.FC.145(c)-(e)	Zatwierdzanie programów szkoleń i sprawdzeń	2-05-02
		Zatwierdzanie urządzeń FSTD	2-05-05
63.	ORO.FC.A.245	Zatwierdzanie alternatywnego programu szkolenia i sprawdzeń załogi lotniczej ATQP	TBD
64.	CAT.POL.A.240	Zatwierdzenie do prowadzenia operacji ze zwiększonymi kątami przechylenia	3-11-00
65.	CAT.POL.A.245 CAT.POL.A.345	Zatwierdzenie do prowadzenia operacji podejścia ze stromą ścieżką schodzenia	3-12-00
66.	CAT.POL.A.250 CAT.POL.A.350	Zatwierdzenie do prowadzenia operacji krótkiego lądowania	3-13-00
67.	CAT.POL.MAB.105(e)	Zatwierdzanie komputerowego pokładowego systemu obliczania masy i wyważania	TBD
68.	SPA.PBN.100	Zatwierdzenie PBN	3-06-00
69.	SPA.MNPS.100	Zatwierdzenie MNPS	3-03-00
70.	SPA.RVSM.100	Zatwierdzenie RVSM	3-04-00
71.	SPA.LVO.100	Zatwierdzenie operacji LVO	3-01-00

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

72.	SPA.ETOPS.100 CAT.OP.MPA.140	Zatwierdzanie operacji ETOPS	3-02-00
73.	SPA.DG.100 CAT.GEN.MPA.200	Zatwierdzanie do przewozu materiałów niebezpiecznych	3-05-00
74.	SPA.NVIS.100	Zatwierdzenie operacji NVIS	3-15-00
75.	SPA.HHO.100	Zatwierdzenie operacji HHO	3-10-00
76.	SPA.HERMS.100	Zatwierdzanie operacji HERMS	3-14-00
77.	CAT.IDE.A.	Ocena wyposażenia samolotów	CL-965 EQP_965
78.	CAT.IDE.H.	Ocena wyposażenia śmigłowców	CL-965 EQP_965
79.	Part-26 CS-26	Dodatkowe wymagania zdadności	CL-26
80.	ARO.OPS.150	Wydawanie zezwoleń na zarobkowe operacje specjalistyczne wysokiego ryzyka	2-09-00
81.	SPO.IDE.	Ocena wyposażenia statków powietrznych w operacjach SPO	EQP-SPO_965

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

Wydanie z: 31.03.2016 Zmiana Nr: 4	TABELA ZGODNOŚCI PNO-965 Z WYMAGANIAMI UE	PNO-0-06-00 Strona 6/6
---------------------------------------	---	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

ROZDZIAŁ 7 - ADMINISTROWANIE PODRĘCZNIKIEM PNO-965

1. WYDAWANIE PODRĘCZNIKA (PNO-965)

1.1 Za strukturę, układ, redakcję, aktualizację i prowadzenie **WZORCA** Podręcznika certyfikacji i nadzoru operacyjnego (PNO-965) odpowiadają Naczelnicy właściwych Inspektoratów/Wydziałów ULC (LOL-1/LOL-2/LOL-3/LOL-4/LOL-5/LOL-6/LOL-7).

1.2 Za merytoryczną treść Podręcznika, zasad i procedur oraz za informowanie Dyrektora (LOL) o potrzebie wprowadzenia zmian do Podręcznika (PNO-965) odpowiedzialni są Naczelnicy Inspektoratów/ Wydziałów w zainteresowanych komórkach organizacyjnych Urzędu.

1.3 Podręcznik podlega ciągłej aktualizacji. Analiza konieczności wprowadzania zmiany jest realizowana w następujących przypadkach:

- Nie rzadziej niż corocznie;
- Po każdym audycie wykonanym w ULC przez organizacje zewnętrzne, które stwierdziły nieprawidłowości;
- Po zmianie przepisów merytorycznych;
- Po zmianie ustawy Prawo Lotnicze i/lub rozporządzeń wykonawczych, Kodeksu Postępowania Administracyjnego, itp.;
- W ramach wniosków wynikających ze stosowania procedury PR-ADM-03 (PNO 1-02-01);
- W ramach optymalizacji już istniejących procedur lub pisania nowych, dotychczas nie występujących;

1.4 Tekst Podręcznika PNO-965 oraz kolejne jego zmiany będą rozprowadzane w formie zapisu elektronicznego: na nośniku elektronicznym CD-ROM, w zasobach intranetowych LOL, w formacie PDF (e-book). Obowiązującą i kontrolowaną jest tylko wersja elektroniczna.

2. SYSTEM WPROWADZANIA ZMIAN - POSTANOWIENIA OGÓLNE

2.1 Szczegółowy zakres zmian zwykłych i tymczasowych oraz polecenia dotyczące wymiany, dodania lub usunięcia stron w Podręczniku PNO-965 dołączany jest do tekstu dystrybuowanego w formie elektronicznej jako oddzielny zbiór. Wzór zestawienia zmian zawarty jest w Załączniku 1.

2.2 Obowiązek aktualizacji wersji elektronicznej, w którym wprowadzono zmiany do Podręcznika PNO oraz wydrukowania tekstu otrzymanej wersji elektronicznej i fizycznego wprowadzenia ich do

Podręcznika PNO spoczywa na osobie odpowiedzialnej za dany egzemplarz Podręcznika.

2.3 Użytkownik otrzymujący zmianę zwykłą lub tymczasową zobowiązany jest ją wprowadzić do swojego egzemplarza Podręcznika i odnotować zmianę w wersji papierowej, jeżeli taką posiada, w „**Wykazie wprowadzonych zmian**” do Podręcznika (PNO-0-02-00) lub wymienić odpowiedni plik w swojej wersji elektronicznej.

2.4 Zmiany zwykłe i tymczasowe przekazywane są pracownikom Departamentu drogą elektroniczną za potwierdzeniem odczytu.

2.5 Listę dystrybucyjną (wykaz imienny) Podręcznika prowadzi Wydział LOL-3 zgodnie z procedurą dystrybucji PNO zawartą w Załączniku 2.

2.6 Aktualna wersja podręcznika umieszczona jest na lokalnym dysku sieciowym dostępnym dla pracowników Departamentu.

2.7 Kontrola aktualności Podręcznika PNO zapewniona jest poprzez umieszczenie „**Wykazu obowiązujących rozdziałów**” (PNO-0-03-00).

UWAGA: posługiwanie się nieaktualną wersją jest zabronione

3. SYSTEM WPROWADZANIA ZMIAN ZWYKŁYCH

3.1 Zmiany zwykłe do Podręcznika PNO mogą być wprowadzane do stosowania tylko po ich uprzednim zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego zgodnie z procedurami wewnętrznymi ULC.

3.2 Decyzja Prezesa ULC o wprowadzeniu zmiany zwykłej do Podręcznika PNO publikowana jest w Bazie Aktów Własnych Urzędu Lotnictwa Cywilnego w postaci Decyzji Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

3.3 Zmiany zwykłe do Podręcznika PNO będą wprowadzane tylko w drodze wymiany całego Rozdziału na nowy. Każda zmiana będzie opatrzona w stopce strony kolejnym numerem, pod którym zmiana jest zarejestrowana w „**Wykazie wprowadzonych zmian**” (PNO-0-02-00) oraz datą jej wydania. Numer w stopce musi się zgadzać z „**Wykazem obowiązujących rozdziałów**” (PNO-0-03-00).

Wydanie z: 30.09.2015 Zmiana Nr: 3	ADMINISTROWANIE PODRĘCZNIKIEM PNO-965	PNO-0-07-00 Strona 1/6
---------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

3.4 Zasadą jest, że każda zmiana stała usuwa jednocześnie wszystkie poprzednie zmiany tymczasowe, tym samym należy potwierdzić wprowadzenie zmiany stałej oraz usunięcie zmian tymczasowych.

4. SYSTEM WPROWADZANIA ZMIAN TYMCZASOWYCH

4.1 W przypadku pilnej konieczności wprowadzenia zmiany do Podręcznika wynikającej ze zmian przepisów i/lub norm międzynarodowych dopuszczalne jest wprowadzenie zmiany tymczasowej.

4.2 Decyzje o wydaniu zmiany tymczasowej podejmuje Wiceprezes ULC ds. Standardów Lotniczych poprzez wydanie Polecenia Służbowego.

4.3 Zmiana tymczasowa, będą wprowadzane tylko w drodze wymiany całego Rozdziału na nowy. Dodatkowo, na karcie ze zmianą zmienione zapisy oznaczone są pionową linią.

4.4 Zmianę tymczasową należy wprowadzić na początek rozdziału, którego dotyczy, nie usuwając żadnych stron zawierających zmiany zwykłe ani poprzednie zmiany tymczasowe (o ile instrukcja wprowadzania zmiany nie stanowi inaczej).

5. OZNAKOWANIE ZMIANY

5.1 Zmiana zwykła drukowana jest na papierze koloru białego, w stopce znajduje się data wydania zmiany oraz kolejny numer zmiany.

5.2 Zmiany tymczasowe wydawane są na papierze w kolorze żółtym, w stopce znajduje się

data wydania zmiany oraz kolejny numer zmiany tymczasowej poprzedzony literami TR (*temporary revision*).

6. DATA OBOWIĄZYWANIA ZMIANY

6.1 Zmiana zwykła wchodzi w życie w terminie podanym w Decyzji Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego wprowadzającej zmianę, ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym ULC.

6.2 Zmiana tymczasowa wchodzi w życie w terminie podanym w Poleceniu Służbowym Wiceprezesa ds. Standardów Lotniczych.

CELOWO

POZOSTAWIONO

PUSTE

Wydanie z: 30.09.2015 Zmiana Nr: 3	ADMINISTROWANIE PODRĘCZNIKIEM PNO-965	PNO-0-07-00 Strona 2/6
---------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

ZAŁĄCZNIK 1

ZESTAWIANIE ZMIAN ZWYKŁYCH / TYMCZASOWYCH*

wprowadzanych do Podręcznika certyfikacji i nadzoru operacyjnego (PNO-965)

1. Decyzją Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego/z Polecenia Służbowego Wiceprezesa ds. Standardów Lotniczych* do „Podręcznika certyfikacji i nadzoru operacyjnego” (PNO-965) Wydanie, została wprowadzona Zmiana Nr, oznakowana datą
2. Użytkownicy Podręcznika PNO wprowadzą Zmianę do posiadanych egzemplarzy zgodnie z procedurą podaną w PNO-0-07-00.
3. Odpowiednio do podanych poniżej poleceń użytkownicy Podręcznika PNO **Wymienią**, **Usuną** lub **Dodadzą** w kopiach roboczych posiadanych egzemplarzy te Rozdziały Podręcznika PNO, które uległy zmianie.

ROZDZIAŁ	POLECENIE	ZMIANA DOTYCZY**

Zmiana obowiązuje od dnia

*Niepotrzebne skreślić

**Wpisać, punkty, które zostały zmienione

Wydanie z: 30.09.2015 Zmiana Nr: 3	ADMINISTROWANIE PODRĘCZNIKIEM PNO-965	PNO-0-07-00 Strona 3/6
---------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

ZAŁĄCZNIK 2
PROCEDURA DYSTRYBUCJI ZMIAN DO PODRĘCZNIKA PNO-965

Komórka prowadząca sprawę: LOL-3

Komórki współpracujące: LOL-1, LOL-2, LOL-4, LOL-5, LOL-6, LOL-7, LEP

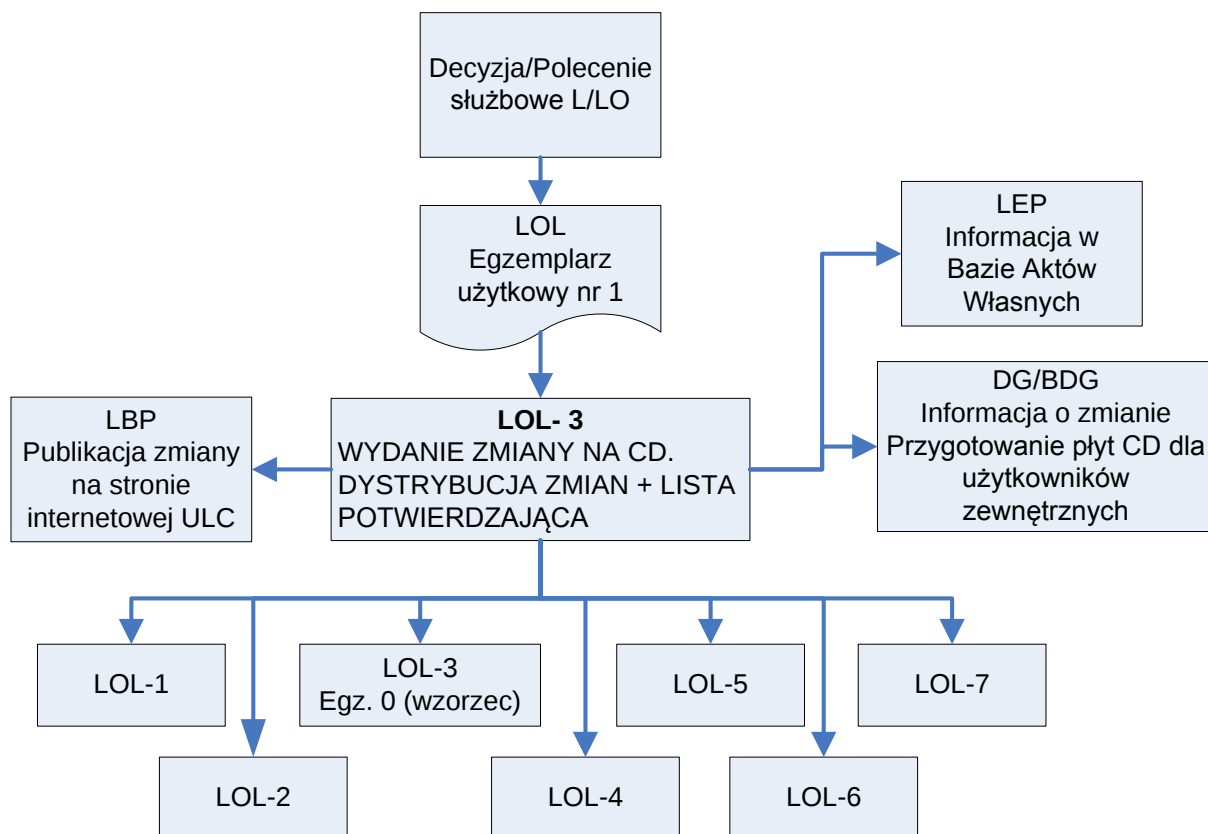
Cel procedury:

1. Zapewnienie płynnej wewnętrznej dystrybucji zmian do podręcznika PNO i informacji dla inspektorów i użytkowników zewnętrznych.
2. Uniknięcie sytuacji, w której inspektor posługuje się nieaktualną wersją podręcznika PNO lub nie został poinformowany o aktualizacji.
3. Wprowadzenie systemu potwierdzania przyjęcia zmiany przez użytkowników wewnętrznych.
Zał. Lista z podpisami użytkowników i płyta CD

Opis procedury:

L.p.	Działanie	Termin
1.	Wydanie decyzji przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego (zmiana do PNO) lub polecenia służbowego przez Wiceprezesa ULC ds. Standardów Lotniczych (zmiana tymczasowa TR – TEMPORARY REVISION). Przekazanie do LOL.	Obowiązuje z dniem podpisania lub innym terminem określonym przez L / LO
2.	LOL przekazuje sprawę LOL-3, który rozpoczyna wewnętrzny proces dystrybucji zmiany stałej lub zmiany tymczasowej do PNO, tak, aby najpóźniej w dzień po wydaniu decyzji lub polecenia użytkownicy mieli dostęp do aktualnej wersji PNO lub wprowadzonych zmian tymczasowych. LOL otrzymuje egzemplarz użytkowy 1	niezwłocznie
3.	LOL-3 informuje drogą elektroniczną LOL-1, LOL-2, LOL-4, LOL-5, LOL-6, LOL-7 o wprowadzonych zmianach. Dodatkowo wydają płytę CD ze zmianami, którą otrzymują naczelnicy właściwych inspektoratów. Do płyty CD załączona jest lista potwierdzająca przyjęcie zmiany przez poszczególnych użytkowników.	niezwłocznie
4.	Wszyscy użytkownicy wewnętrzni potwierdzają zapoznanie się ze zmianą i aktualizują swoje egzemplarze PNO. Dowodem jest podpisanie załączonej listy lub potwierdzenie otrzymania i zapoznania się ze zmianą. Informacja redystrybuowana przez właściwego naczelnika	Do 5 dni
5.	LOL-3 zgłasza do LBP wniosek (drogą mailową) o publikację zmiany na stronie internetowej www.ulc.gov.pl , który powinien być dostępny dla użytkowników zewnętrznych w formacie PDF.	niezwłocznie
6.	LOL-3 informuje DG o wprowadzeniu zmian do PNO i wnosi o wydanie zmian na CD przez BDG.	niezwłocznie
7.	LOL-3 przekazuje informacje do LEP o ukazaniu się zmian do PNO. LEP publikuje informacje o zmianie w Bazie aktów Własnych.	niezwłocznie

SCHEMAT PROCEDURY :

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

Wydanie z: 30.09.2015 Zmiana Nr: 3	ADMINISTROWANIE PODRĘCZNIKIEM PNO-965	PNO-0-07-00 Strona 6/6
---------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

ROZDZIAŁ 8 – POWIĄZANIE PODRĘCZNIKA Z DOKUMENTAMI ZEWNĘTRZNYMI

1. WPROWADZENIE

1.1. Niniejszy podręcznik PNO-965 jest jednym z elementów składowych dokumentacji zewnętrznej i wewnętrznej stosowanej w Urzędzie i musi być stosowany ściśle w zgodności z innymi dokumentami, zarządzeniami, decyzjami: Prezesa Rady Ministrów, Ministra właściwego dla spraw transportu, Prezesa Urzędu, Dyrektora Generalnego Urzędu oraz poleceniami służbowymi Dyrektora Departamentu.

1.2 W celu uniknięcia zbędnego kopiowania zapisów z dokumentów zewnętrznych (względem dokumentów opracowywanych w Departamencie)

opracowano niniejszy wykaz kluczowej dokumentacji, która w powiązaniu z zapisami niniejszego Podręcznika PNO-965 tworzy kompleksowy opis „Systemu zarządzania” o którym mowa w ARO.GEN.200. Powiązanie cytowanych poniżej dokumentów z wymaganiami Part-ARO zawarte jest w Tabeli zgodności (PNO 0-06-00).

1.3 Aktualna elektroniczna wersja dokumentów dostępna jest w Intranetowym Zintegrowanym Portalu Prawa Miejsowego ULC (Baza aktów własnych) oraz w ramach Vademecum Inspektora (PNO 1-01-06) dostępnego w zasobach intranetowych Departamentu.

2. WYKAZ KLUCZOWYCH DOKUMENTÓW ZEWNĘTRZNYCH OPISUJĄCYCH FUNKCJONOWANIE ULC

[1] Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie nadania statutu Urzędowi Lotnictwa Cywilnego (M.P. 2014 poz. 583)

[2] Zarządzenie nr 4 Prezesa urzędu lotnictwa cywilnego z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego

[3] Zarządzenie nr 10 Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Operacyjno-Lotniczego

[4] Decyzja nr 48 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Polityki zarządzania ryzykiem w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego

[5] Decyzja nr 1 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie szczegółowego podziału i realizacji zadań oraz organizacji współpracy pomiędzy komórkami ULC

[6] Decyzja nr 5 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 27.01.2011 r. w sprawie wdrożenia w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego Systemu Zarządzania Jakością.

[7] Zarządzenie nr 4 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 8 lipca 2011 r. w sprawie Planu strategicznego ULC na lata 2011-2015.

[8] Zarządzenie nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej

[9] Zarządzenie nr 9 Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie polityki szkoleniowej Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

[10] Zarządzenie nr 25 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 25 sierpnia 2008 r. ws. wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, archiwalnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt w ULC.

[11] Opisy stanowisk pracy pracowników Departamentu Operacyjno-Lotniczego (dostępne w Serwisie intranetowym w zakładce „Kadry”).

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Część administracyjna
---------------------------------	---	--

3. Zintegrowany portal prawa miejscowego

Zintegrowany Portal Prawa miejscowego jest dostępny dla wszystkich pracowników ULC poprzez dostęp intranetowy – zakładka „Akty prawne”

